

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-1159-7/20

Mostar: 16.07.2020. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar postupajući po žalbi potencijalnog ponuditelja „CUSPIS“ d.o.o. Zagreb, zastupanog po punomoćniku Nerminu Vila, odvjetniku iz Sarajeva broj 338/20 od 12.05.2020. godine, izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju u postupku javne nabave – Nabava usluga održavanja eMedSolutions softvera za zdravstvene ustanove Zeničko-dobojskog kantona, ugovornog tijela Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, na temelju članka 93. stavak (7), članka 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama (“Službeni glasnik BiH” broj 39/14), na sjednici Vijeća II održanoj dana 16.07.2020. godine donio je

RJEŠENJE

1. **Usvaja se** žalba potencijalnog ponuditelja „CUSPIS“ d.o.o. Zagreb, zastupanog po punomoćniku Nerminu Vila, odvjetniku iz Sarajeva broj 338/20 od 12.05.2020. godine, izjavljena na Tendersku dokumentaciju u postupku javne nabave – Nabava usluga održavanja eMedSolutions softvera za zdravstvene ustanove Zeničko-dobojskog kantona, ugovornog tijela Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, i **poništava se**:
  - **Tenderska dokumentacija zajedno s Obavijesti o nabavi broj: 108-1-2-19-3-8/20 od 21.04.2020. godine**
2. **Usvaja se** zahtjev za naknadu troškova sastava žalbe po punomoćniku Nerminu Vili, odvjetniku iz Sarajeva u ukupnom iznosu od 280,80 KM, dok se u preostalom dijelu postavljeni zahtjev odbija kao neutemeljen.
3. **Obvezuje se** ugovorno tijelo Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona da žalitelju Cupis d.o.o. Zagreb, zastupanom po punomoćniku Nerminu Vila, odvjetniku iz Sarajeva, isplati troškove postupka koji se sastoje od troškova za sastav predmetne žalbe u iznosu od 280,80 KM, u roku od 15 dana od dana prijema ovog Rješenja.
4. **Usvaja se** zahtjev za povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka žalitelju u iznosu od 2.000,00 KM

Obrazloženje

Ugovorno tijelo Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (u daljnjem tekstu: ugovorno tijelo) pokrenulo je Otvoreni postupak javne nabave - Nabava usluga održavanja eMedSolutions softvera za zdravstvene ustanove Zeničko-dobojskog kantona, za koji je Obavijest o nabavi broj: 108-1-2-19-3-8/20 objavljena na portalu javnih nabava dana 21.04.2020. godine.

Nakon objave Tenderske dokumentacije, potencijalni ponuditelj CUSPIS d.o.o. Zagreb, zastupan po punomoćniku Nerminu Vila, odvjetniku iz Sarajeva (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio žalbu, koju je ugovorno tijelo, postupajući u skladu s člankom 100. stavak (5) Zakona o javnim nabavama prosljedilo ovom tijelu, kod koga je zaprimljena 20.05.2020. godine. Navedena žalba je kompletirana uplatom naknade za pokretanje žalbenog postupka dana 03.06.2020.godine.

Žalitelj u žalbi navodi sljedeće: Da predlaže da ugovorni organ Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona poništi Tendersku dokumentaciju za nabavku usluga održavanja eMedSolutions softvera za zdravstvene ustanove Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-49-4384-1/20 Z.N. od 20.04.2020. godine u otvorenom postupku javne nabavke, uz naknadu troškova sastava žalbe po punomoćniku u iznosu od 930,00 KM uvećanu za PDV 17% PDV na osnovu Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata AKFBiH i troškove naknade za podnošenje žalbe čiji će iznos naknadno odrediti Ured za razmatranje žalbi. Dalje navodi:

Da ulaže žalbu na Tendersku dokumentaciju iz razloga:

- *pogrešne primjene Zakona o javnim nabavkama BiH*
- *pogrešne primjene Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda*
- *pogrešne primjene Zakona o zabrani diskriminacije*
- *pogrešne primjene Zakona o konkurenciji*
- *zbog povreda odredaba Zakona o upravnom postupku BiH*

Žalitelj ukazuje da je ugovorni organ Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona pokrenuo otvoreni postupak javne nabavke usluga održavanja eMedSolutions softvera za zdravstvene ustanove ZDK. U tom smislu je žalitelj dana 26.04.2019. godine izjavio putem punomoćnika Advokatska kancelarija Nermin Vila iz Sarajeva žalbu protiv tenderske dokumentacije u navedenom postupku, iz razloga povreda odredaba Zakona o javnim nabavkama BiH, Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, te povreda Zakona o konkurenciji i Zakona o zabrani diskriminacije. Rješenjem broj: JN2-03-07-1-1003-7/19 od 30.05.2019.godine, Ured za razmatranje žalbi Filijala Mostar je usvojio navedenu žalbu i poništio tendersku dokumentaciju broj 108-1-2-7-3-6/19 od 29.03.2019. godine iz razloga što je ugovorni organ u istoj diskriminatonu postavio uslove tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača na način da je isti zahtijevao u tački 14.3 b) tačno određenu potvrdu izdatu od strane vlasnika softverskog koda (T-systems), te iz razloga nezakonito utvrđenog sadržaja i forme obrasca za cijenu ponude.

Nakon navedenog ponovljenog postupka, ugovorni organ objavljuje tendersku dokumentaciju broj: 02-49-11613-1/19 od 12.11.2019. godine, protiv koje je Žalitelj blagovremeno uložio Žalbu, koju je ugovorni organ pobijanim Rješenjem o djelimičnom usvajanju žalbe broj: 02-49-13145/19 od 06.12.2019. godine djelimično usvojio, na što je Žalitelj izjavio Žalbu u dijelu kojem je pobijanim

Rješenjem ista odbijena. Ured za razmatranje žalbi je Rješenjem broj: JN2-03-07-1-3154-7/19 od 16.01.2019. godine usvojio i predmetnu Tendersku dokumentaciju poništio.

Žalitelj ističe da je u ponovljenom postupku, Ugovorni organ postupio protivno odredbama Zakona o javnim nabavkama, kao i odredbama Zakona o upravnom postupku, ali i konkretnim uputama Ureda za razmatranje žalbi iz prethodnih Rješenja, a sve iz razloga kako slijedi.

I

Primarno napominje da je Žalitelj u Žalbi od 03.12.2019. godine koju je ugovorni organ djelimično usvojio Rješenjem o djelimičnom usvajanju žalbe broj: 02-49-13145/19 od 06.12.2019. godine, istakao:

„Dalje, ističemo da predmetna tenderska dokumentacija u postupku javne nabavke usluga održavanja eMedSolutions softvera nije sačinjena u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama odnosno nije u skladu sa općim principima javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom.

Ovo navodimo iz razloga što je ugovorni organ u tački 14.3 d) Opći uslovi za tehničku i profesionalnu sposobnost- član 48. Propisuje:

„Davalac usluga mora dokazati da je osposobljen za održavanje programskih licenci koje su predmet ovog postupka;

Dokaz:

Za obavljanje ove usluge ponuđač mora dostaviti dokaz kojim dokazuje tehničku opremljenost i osposobljenost da može pružati uslugu iz predmeta javne nabavke dostavljanjem dokaza u formi potvrde /izjave u originalu, izdatu od proizvođača za softverski paket/programske licence. Uz originalnu potvrdu/izjavu proizvođača potrebno dostaviti i prevod iste na jedan od jezika BiH, ovjeren od sudskog tumača

Rješenjem o djelimičnom usvajanju žalbe broj: 02-49-13145/19 od 06.12.2019. godine ugovorni organ usvaja upravo naprijed citirani žalbeni navod koji se odnosi na tačku 14.3. d) i navodi:

„Vezano za žalbene navode koji se odnose na tačku 14.3 d) Tenderske dokumentacije, Ugovorni organ usvaja navode žalitelja i smatra ih osnovanim te će navedenu tačku tenderske dokumentacije odnosno uslov izbrisati te u skladu s tim urediti izmjenu tenderske dokumentacije.“

Žalitelj ističe da, suprotno navedenom, ugovorni organ u konkretnom postupku postupa protivno članu 3. Zakona o javnim nabavkama, ali i vlastitim stavovima koje je zauzeo u naprijed citiranom Rješenju o djelimičnom usvajanju žalbe broj: 02-49-13145/19 od 06.12.2019. godine, i na taj način ne provodi efikasno i ekonomično postupak javne nabavke, već upravo suprotno, na ovaj način odugovlači postupak propisujući nezakonite uvjete u tenderskom dokumentu.

Naime, tačkom 11.3 Tehnička i profesionalne sposobnost tenderske dokumentacije propisuje: c) Davalac usluga mora dokazati da je osposobljen za održavanje programskih licenci koje su predmet ovog postupka

Dokazi koji se zahtijevaju:

11.3.c) Za obavljanje ove usluge ponuđač mora dostaviti dokaz kojim dokazuje tehničku opremljenost i osposobljenost da može pružati uslugu iz predmeta javne nabavke dostavljanjem dokaza u formi potvrde /izjave u originalu, izdatu od proizvođača za softverski paket/programske licence. Uz originalnu potvrdu/izjavu proizvođača potrebno dostaviti i prevod iste na jedan od jezika BiH, ovjeren od sudskog tumača.

Dakle, iz navedenog proizilazi da ugovorni organ u konkretnom postupku propisuje identičan uvjet kao ranije, a koji je bio predmetom Žalbe koju je ugovorni organ usvojio.

Također, pored navedenog, ovakvo postupanje ugovornog organa suprotno je osnovnim načelima Zakona o javnim nabavkama, odnosno isto narušava aktivnu i pravičnu konkurenciju među ponuđačima iz razloga što isti uslov ograničava učestvovanje ponuđača koji eventualno nemaju potvrdu izdatu od proizvođača za softverski paket/programske licence koja je predmet održavanja. **Dakle ovakvim diskriminirajućim zahtjevom ugovorni organ vrši profiliranje eventualnih kandidata na one koji imaju suradnju sa konkretnim i tačno određenim vlasnikom softverskog koda koji je predmet održavanja**, pod izlikom da ne navodi ime tog vlasnika softverskog koda, ali navodi kako je i naprijed citirano **Izdatu od proizvođača za softverski paket/prosramske lincence koje su predmet održavanja** iz čega proizilazi da ovako postavljen uvjet u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji diskriminira ostale ponuđače, i u omjeru 100% ograničava konkurenciju.

Također, **ovako postavljeni zahtjev ugovornog organa nije u skladu ni sa članom 50. Zakona o javnim nabavkama kojim su propisani dokazi tehničke i profesionalne sposobnosti koje ugovorni organ može tražiti u postupku nabavke usluga.**

Dakle, iz navedenog jasno proizilazi intencija ugovornog organa, a to je da jedini kvalificirani ponuđač prema navedenim uvjetima je ponuđač koji ima saradnju sa proizvođačem sistema koji je naveden u tehničkoj specifikaciji, te se i traži potvrda vlasnika softverskog koda, a što je u suprotnosti sa svim naprijed navedenim odredbama zakona, ali i sa odredbom člana 48. Stav 6. Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano:

„Ako se u tenderskoj dokumentaciji zahtijeva osiguranje certifikata koje izdaju nezavisna tijela, a kojima se potvrđuje da kandidat/ponuđač zadovoljava određene standarde osiguranja kvaliteta, ugovorni organ dužan je pozvati se na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata. **Ugovorni organ dužan je prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od kandidata/ponuđača koji nemaju pristupa takvim certifikatima**“

Navedeni žalbeni navod Žalitelj je pokušao riješiti postavljajući pitanje ugovornom organu putem mogućnosti pojašnjenja tenderske dokumentacije, pa je tako na dan 29.4.2020. godine u 17:29h Žalitelj postavio pitanje:

„U tenderskoj dokumentaciji broj: 02-49-4384-1/20, datum: 20.04.2020. godine pod tačkom 11.3 c) navode se identični uslovi tehničke i profesionalne sposobnosti za koje ste u prethodnom postupku (broj: 02-49-11613-1/19 Z.N. datum 12. 11. 2019 tačka 14.3 d) sami naveli u vlastitom

Rješenju o djelimičnom usvajanju žalbe (broj: 02-49-13145/19 datum 06.12.2019.) da prihvataste prigovor na navedenu tačku i odlučili je izbrisati.

Citiramo sporni tekst: „...11.3 Tehnička i profesionalne sposobnost: - c) Davalac usluga mora dokazati da je osposobljen za održavanje programskih licenci koje su predmet ovog postupka....
....11.3.c) Za obavljanje ove usluge ponuđač mora dostaviti dokaz kojim dokazuje tehničku opremljenost i osposobljenost da može pružati uslugu iz predmeta javne nabavke dostavljanjem dokaza u formi potvrde/izjave u originalu, izdatu od proizvođača za softverski paket/programske licence. Uz originalnu potvrdu/izjavu proizvođača potrebno dostaviti i prevod iste na jedan od jezika BiH, ovjeren od sudskog tumača... “ Na osnovu gore navedenog Rješenja o djelomičnom usvajanju žalbe, gdje ste prihvatili neosnovanost istog uslova koji je tada bio naveden pod tačkom 14.3 d), a sada je identični uslov naveden pod 11.3. c tražimo da iz tenderske dokumentacije Broj:02-49-4384-l/20, datum: 20.04.2020. izbrišete tačku 11.3 c). “

Ugovorni organ je u pojašnjenju na naprijed postavljeno pitanje na dan 04.05.2020. godine naveo: „Imajući u vidu činjenicu da je jedinstveni zdravstveni informacioni sistem AIS i BIS na području Zeničko-dobojskog kantona izrazito složen informacioni sistem i da predstavlja jednu integracijsku platformu s nizom implementiranih funkcionalnosti i integrativnih sistema sa ostalim softverskim sistemima koji se koriste u zdravstvenoj mreži Zeničko-dobojskog kantona, te da je u upotrebi 24h dnevno 7 dana u sedmici, i da jedino ispravan i kontinuiran besprekidan rada istog može osigurati pravovremeno i adekvatno pružanje usluga osiguranicima našeg Kantona, neophodno je da potencijalni Ponuđač bude osposobljen za pružanje konkretne usluge. Za obavljanje ove usluge Ponuđač mora dostaviti dokaz kojim dokazuje tehničku opremljenost i osposobljenost da može pružati uslugu iz predmeta javne nabavke.

Pod dokazom se podrazumijeva dostavljanje Certifikata. Potvrde ili Izjave o tehničkoj osposobljenosti za pružanje konkretne usluge, koju izdaje Proizvođača softvera. Certifikat, Potvrda ili Izjava koju izdate Proizvođač softvera treba da glasi na Ponuđača uz navode o tehničkoj osposobljenosti Ponuđača za pružanje konkretne usluge.“

Žalitelj navodi da ovo osobito ističe i iz razloga, što ovako definiran uvjet nije niti postavljen u tenderskoj dokumentaciji, jer u pojašnjenju ugovorni organ decidno navodi da ta potvrda, izjava ili certifikat mora biti izdata od strane proizvođača softvera, na koji način pokazuje jasnu intenciju profiliranja ponuđača i očitu diskriminaciju konkurenata.

Ovdje napominje da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji nije naveo podatke o proizvođača softvera, te je Žalitelj slijedom ovog pojašnjenja zahtijevao informacije ko je proizvođač eMedSolution softvera, web adresu i kontakt podatke, te se putem maila Žalitelj obratio proizvođaču softvera, odnosno vlasniku prava intelektualnog vlasništva nad AIS i BIS eMedSolution softvera - T Systems (odjel Deutsch Telekom), sa upitom:

Poštovani,

Obraćam Vam se po pitanju licenci eMedSolution softvera. Vaš kontakt sam dobio od Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, Zenica Bosna i Hercegovina gdje postoji (prema izjavi Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona) 1.110 licenci. Zainteresirani smo za davanje eMedSolution licenci na javnom natječaju za Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, Bosna i Hercegovina za licence koje ste instalirali ovom kupcu.

Molimo Vas ponudu.“

Na dan 06.05.2020. godine Žalitelj je dobio odgovor na upit i to:

„Zahvaljujemo na upitu i zanimanju za naš softverski proizvod.

Otvoreni smo za novu poslovnu saradnju, no nažalost nismo Vam u mogućnosti dati ponudu.

Razlog je taj što imamo ugovor s distribucijskim partnerom koji ima ekskluzivna prava distribucije ovog softverskog proizvoda na cijelom području Bosne i Hercegovine.

Hvala na razumijevanju.“

Dokaz: Ovjereni prijevodi sa engleskog jezika mail od 05.05.2020. godine i mail od 06.05.2020. godine

Iz navedenog jasno proizilazi da postoji „partner“ koji posjeduje ekskluzivna prava nad licencama koje čine predmetni softver, te da nije uopće moguće dobiti potvrdu, izjavu ili certifikat koji traži ugovorni organ tačkom 11.3 c), a što znači da niti jedna drugi ponuđač ko ne posjeduje ekskluzivna prava nad predmetnim softverom ne može biti ponuđač u konkretnom slučaju, zbog čega zahtjeva od ugovornog organa da ovaku sačinjenu tendersku dokumentaciju poništi.

S tim u vezi ovdje posebno napominje da je ugovorni organ na dan 04.05.2020. godine u pojašnjenju na postavljena pitanja istakao:

„Sticanjem prava na licence, Zavod je stekao prava na neekskluzivno, neprenosivo i vremenski neograničeno pravo korištenja softverskog rješenja, što je uobičajena praksa u informatičkoj industriji (Microsoft, Oracle, SAP,...).“

Jedinstveni zdravstveni informacioni sistem AIS i BIS na području Zeničkodobojškog kantona je izrazito složen informacioni sistem i predstavlja jednu integracijsku platformu s nizom implementiranih funkcionalnosti i integrativnih sistema sa ostalim softverskim sistemima koji se koriste u zdravstvenoj mreži Zeničko-dobojškog kantona.

Proces nabavke i implementacije kroz godine je tekao na slijedeći način:

DZ Visoko je 2009. godine javnom nabavkom nabavila AIS sistem za potrebe DZ Visoko;

KB Zenica je 2010. godine javnom nabavkom nabavila BIS sistem za potrebe Kantonalne bolnice u Zenici;

2014. godine otvorenim međunarodnim tenderom koji je u sklopu HSEP AF projekta, provodilo Ministarstvo zdravstva FBiH u saradnji sa Svjetskom bankom, izvršena je nabavka softverskog rješenja za primarnu zdravstvenu zaštitu (porodičnu medicinu) i ista je nakon implementacije prenesena u vlasništvo Zavoda ZDK;

Zaključkom Vlade ZDK od 15.01.2015. Zavod je objedinio softvere zdravstvenih ustanova ZDK softver ZZO ZDK, softver KB Zenica i DZ Visoko, čime je kreiran jedinstveni zdravstveni informacioni sistem na području ZDK Sistem se je u redovnoj upotrebi i stalno se unapređuje i prilagođava potrebama.

Zavod je vlasnik prava na neekskluzivno, neprenosivo i vremenski neograničeno pravo korištenja softverskog rješenja.

Dalje, je ugovorni organ na pitanje Žalitelja:

„U tenderskoj dokumentaciji broj: 02-49-4384-1/20, datum: 20.04.2020. godine u prilogu XI Zdravstvene ustanove na području Zeničkodobojškog kantona imamo spisak Ustanova i službi, ali nemamo informaciju koliko licenci (koliko korisnika) je potrebno da se obezbijedi. Isto tako za svaku licencu molimo da naznačite za koju djelatnost je pojedina licenca. Molimo Vas da u

tendersku dokumentaciju priložite broj licenci i za koju je djelatnost licenca koje je ponuđač dužan obezbijediti kako bi se cjenovno mogao izračunati opseg posla.“

Ugovorni organ dao sljedeći odgovor:

„Zavod posjeduje prava na vremenski neograničeno pravo korištenja 1110 licenci. Svaka od navedenih licenci podržava sve funkcionalnosti opisane u tehničkoj specifikaciji - Prilog 10, a licence su raspoređene po ustanovama na sljedeći način: • KB Zenica - 498 licenci; • DZ Usora - 10 licenci; • DZ Doboj Jug - 6; • DZ Vareš - 22; • DZ Kakanj - 70; • DZ Žepče - 22; • DZ Tešanj - 60; • DZ Visoko - 110; • DZ Zavidovići - 66; • DZ Maglaj - 30; • DZ Zenica - 170; • DZ Breza - 24; • DZ Olovo - 18; • ZZO ZDK - 4;“

Dakle, ugovorni organ objavljuje postupak javne nabavke za usluge održavanje softvera, a pri tome ne posjeduje izvorni kod (što i navodi u Rješenju o djelimičnom usvajanju Žalbe), a pri tome egzistira i ugovor s distribucijskim partnerom proizvođača softvera koji ima ekskluzivna prava distribucije ovog softverskog proizvoda na cijelom području Bosne i Hercegovine, što sve ne navodi u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji.

Na isti način ugovorni organ postupa suprotno Zakonu o javnim nabavkama i kada na str. 32 predmetne tenderske dokumentacije u dijelu Tehnička specifikacija za održavanje održavanje AIS/BIS softvera za zdravstvene ustanove Zeničko-dobojskog kantona (zaštićenog naziva eMedSolutions softver) navodi:

Obaveza ponuđača je da za svo vrijeme trajanja ugovora osigura podršku proizvođača sistemskih licenci Progress baze podataka i WebSphere: - Operativni sistem: SUSE LINUX 11 for Vmware; - Web server: WebSphere Application server, verzija: 6.1.0.43; - Database server: Database type: PROGRESS, Database version: J0.2B, Database code page: UTF-8, Database collation: ICU-hr; Broj Progress licenci: 135“

Iz navedenog proizlazi da ugovorni organ predmetnu tendersku dokumentaciju nije uredio na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, te **isti nije postupio u skladu sa Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi broj: JN2-03-07-1-1003-7/19 od 30.05.2019. godine**, već upravo suprotno, odredbe iste dokumentacije su i diskriminatorne prirode, a što propisuje i Zakon o zabrani diskriminacije, te će se diskriminacijom u smislu ovog zakona, smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života.

Ugovorni organ je postupio protivno odredbama Zakona o javnim nabavkama, kao i odredbama Zakona o upravnom postupku, i stavovima koje je ranije zauzeo propisujući uvjete u tenderskoj dokumentaciji, zbog čega i predlaže kao u uvodu Žalbe.

1-1

Dalje, da je ugovorni organ propisao uvjete u predmetnom postupku javne nabavke kojim narušava aktivnu konkurenciju i čini diskriminaciju ukazuje i tačka 11.3 Tehnička i profesionalna sposobnost kojim propisuje:

„a) Davalac usluga mora dokazati da prosječni godišnji broj zaposlenih u posljednje tri godine nije manje od 15.

b) Davalac usluga mora dokazati da će osigurati kvalifikovan kadar i to:

- minimalno jedan rukovodilac ugovornih aktivnosti sa najmanje 10 godina iskustva u održavanju zdravstvenih informacionih sistema AIS I BIS.
- minimalno jedan sistem inženjer / DBA (Database administrator) sa najmanje 5 godina iskustva u pružanju tehničke podrške vezane sa sistemskom platformu, to jest DBMS (Database Management System) upravljanju, konfiguraciji i održavanju zdravstvenih informacionih sistema.
- minimalno 6 aplikativnih specijalista sa najmanje 4 godine iskustva u održavanju zdravstvenih informacionih sistema AIS/BIS.

c) Davalac usluga mora dokazati da je osposobljen za održavanje programskih licenci koje su predmet ovog postupka;

Uz CV potrebno dostaviti i dokaz koji izdaje krajnji korisnik o uspješnom iskustvu u implementaciji i održavanju AIS/BIS sistema.

Žalitelj ističe da ovo navodi iz razloga što je ugovorni organ propisao **broj zaposlenih u posljednje tri godine da nije manje od 15. a onda zahtijeva ukupno 8 angažiranog osoblja, odnosno minimalno jedan rukovodilac ugovornih aktivnosti, minimalno jedan sistem inženjer te minimalno 6 aplikativnih specijalista, što znači da ovaj zahtjev primarno kontradiktoran, a potom nije niti sukladan predmetu javne nabave.**

Članom 50. Zakona o javnim nabavkama je propisano da u postupku javne nabavke usluga ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to izjavu pružaoca usluga o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i o broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine, dok je članom 44. Zakona o javnim nabavkama propisano da minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za kandidate/ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno **treba da budu srazmierni predmetu javne nabavke i u skladu s njim. Postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju i moraju biti jasni i precizni.**

Ugovorni organ u konkretnom slučaju nije propisao uvjete koje zadovoljavaju minimum, a pri tome isti nisu postavljeni na način da nemaju ograničavajući karakter na konkurenciju, a nisu jasni niti precizni.

Da ugovorni organ nije sačinio jasne i precizne zahtjeve, ukazuje i činjenica što je Žalitelj na dan 27.04.2020. godine u 16:27 h postavio pitanje:

„Vezano uz dokaze za profesionalnu i tehničku sposobnost, točka 11.3.b, navodi se da je uz CV potrebno dostaviti i dokaz koji izdaje krajnji korisnik o uspješnom iskustvu u implementaciji i održavanju AIS/BIS sistema.

Da li se ovdje smatra takvim dokazom potvrda krajnjeg korisnika koju izdaje za pravni subjekt (u ovom slučaju ponuđača) da je uspješno izvršio navedenu implementaciju?“

Ugovorni organ dao pojašnjenje:

„Da. Ovdje se smatra dokazom potvrda krajnjeg korisnika koju izdaje za pravni subjekt (u ovom slučaju ponuđača) da je uspješno izvršio navedenu implementaciju

Ovakvo postupanje ugovornog organa je protivno samim načelima Zakona o javnim nabavkama BiH iz razloga što je ugovorni organ kao uslov kvalificiranosti i profesionalnosti osoblja koje ponuđač nudi u konkretnom postupku javne nabavke propisao posjedovanje iskustva kako na implementaciji tako i na održavanju softvera, što samo po sebi predstavlja dvije različite usluge za koje se u konačnici i pokreću dva različita postupka javne nabavke, što dovodi do zaključka da ugovorni organ ovakvim zahtjevom krši načelo zabrane diskriminacije i obavezu transparentnog i jednakog postupanja prema svim ponuđačima, a što je sve žalitelj i istakao u Žalbi.

Dakle, postupajući na ovakav način, ugovorni organ postavlja uslov za profesionalnu sposobnost ponuđača restriktivno i diskriminirajuće u odnosu na eventualne ponuđače, kako bi u konkretnom postupku bio isključen svaki ponuđač čije predloženo osoblje nije radilo kako na održavanju tačno određenog AIS/BIS sistema (a što je sinonim za softver eMedSolution), tako i na implementaciji tačno određenog AIS/BIS sistema, što u konačnici dovodi do profiliranja tačno potencijalnog ponuđača i smanjenja stvarne konkurencije u konkretnom postupku nabavke usluga održavanja softvera.

Naime, sama usluga/postupak implementacije predstavlja postupak analize opreme korisnika, provjera tehničkih uslova i infrastrukturnih mogućnosti korisnika, te instalacija i podešavanje softvera što može podrazumijevati i obuku korisnika za korištenje određene programske solucije ili određenog softvera, dok s druge strane usluga/postupak održavanja softvera predstavlja sasvim drugačiji sklop poslova i zadataka koje ima obavljati ponuđač, iz čega proizilazi neosnovanost uvjetovanja osoblja ponuđača sa poznavanjem i iskustvom na radu na implementaciji softvera **kako implementacija softvera nije predmet konkretnog postupka nabavke.**

Dakle, postupajući na ovakav način, ugovorni organ postavlja uslov za profesionalnu sposobnost ponuđača restriktivno i diskriminirajuće u odnosu na eventualne ponuđače, kako bi u konkretnom postupku bio isključen svaki ponuđač čije predloženo osoblje nije radilo kako na održavanju tačno određenog AIS/BIS sistema, tako i na implementaciji tačno određenog AIS/BIS sistema, što u konačnici dovodi do profiliranja tačno potencijalnog ponuđača i smanjenja stvarne konkurencije u konkretnom postupku nabavke usluga održavanja softvera.

Žalitelj posebno napominje da je, Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi broj: JN2-03-07-1-3154-7/19 od 16.01.2020. godine kojim je poništena prethodna tenderska dokumentacija u postupku nabavke usluga održavanja predmetnog softvera ugovornog organa, ovaj organ istakao:

„Slijedom navedenog, ovaj organ utvrđuje kako je ugovorni organ tačkom 14.3 c) u tenderskoj dokumentaciji pored navedenog iskustva, tražio i iskustvo u implementaciji zdravstvenih AIS/BIS, a što nije predmet nabavke, obzirom da se radi o javnoj nabavci „održavanja“, a ne implementacije sistema, te s tim u vezi ovaj organ utvrđuje ovaj žalbeni navod žalitelja osnovanim.“
Ugovorni organ ie u konkretnom postupku, izmijenio uvjete u dijelu kojim propisuje za svakog pojedinačno uvjete, ali ipak propisuje da je uz CV potrebno dostaviti i dokaz koji izdaje krajnji korisnik o uspješnom iskustvu u implementaciji i održavanju AIS/BIS sistema, na koji način ie postupio suprotno Zakonu javnim nabavkama, ali i stavu Ureda za razmatranje žalbi iz naprijed citiranog Rješenja, zbog čega i predlažemo sa se ova Žalba usvoji kao osnovana.

II

Ugovorni organ u konkretnom postupku je objavio Tendersku dokumentaciju za nabavku usluga održavanja eMedSolutions softvera za zdravstvene ustanove Zeničko-dobojskog kantona. U Rješenju o djelimičnom usvajanju žalbe broj: 02-49-13145/19 od 06.12.2019. godine ugovorni organ je istakao:

„Dalje, na navode Žalitelja da je ugovorni organ imao obavezu da potencijalnim ponuđačima omogućiti uvid u source kod (izvorni kod) samog softvera koji je predmet održavanja u konkretnom postupku nabavke, ugovorni organ ističe da ne posjeduje source kod (izvorni kod) softvera, te da nije u mogućnosti ponuđačima dati na uvid izvorni kod predmetnog softvera.“

Žalitelj navodi da kako je naprijed i obrazložio, evidentno je da ugovorni organ ne posjeduje softver eMedSolutions jer ne posjeduje njegov „source kod“, odnosno izvorni kod.

S tim u vezi, na dan 29.04.2020. godine Žalitelj je postavio pitanje:

»Molimo Vas da nam kažete po kojem je tenderskom postupku nabavljen softver eMedSolutions za zdravstvene ustanove Zeničko-dobojskog kantona budući da nigdje nismo uspjeli u javno dostupnim dokumenta pronaći relevantni tender po kojem je Zavod kupio ovaj softver niti da li Zavod ima vlasništvo nad ovim softverom niti ako ima koji tip vlasništva“

Ugovorni organ je u pojašnjenju dao odgovor:

Jedinstveni zdravstveni informacioni sistem AIS i BIS na području Zeničkodobojskog kantona je izrazito složen informacioni sistem i predstavlja jednu integracijsku platformu s nizom implementiranih funkcionalnosti i integrativnih sistema sa ostalim softverskim sistemima koji se koriste u zdravstvenoj mreži Zeničko-dobojskog kantona.

Proces nabavke i implementacije kroz godine je tekao na slijedeći način:

DZ Visoko je 2009. godine javnom nabavkom nabavila AIS sistem za potrebe DZ Visoko;

KB Zenica je 2010. godine javnom nabavkom nabavila BIS sistem za potrebe Kantonalne bolnice u Zenici; 2014. godine otvorenim međunarodnim tenderom koji je u sklopu HSEP AF projekta, provodilo Ministarstvo zdravstva FBiH u saradnji sa Svjetskom bankom, izvršena je nabavka softverskog rješenja za primarnu zdravstvenu zaštitu (porodičnu medicinu) i ista je nakon implementacije prenesena u vlasništvo Zavoda ZDK;

Zaključkom Vlade ZDK od 15.01.2015. Zavod je objedinio softvere zdravstvenih ustanova ZDK - softver ZZO ZDK, softver KB Zenica i DZ Visoko, čime je kreiran jedinstveni zdravstveni informacioni sistem na području ZDK. Sistem se je u redovnoj upotrebi i stalno se unapređuje i prilagođava potrebama. Zavod je vlasnik prava na neekskluzivno, neprenosivo i vremenski neograničeno pravo korištenja softverskog rješenja.“

Iz navedenog proizilazi da je softver Zaključkom Vlade ZDK od 15.01.2015. godine objedinjen, na koji način je kreiran jedinstveni zdravstveni informacioni sistem na području ZDK.

U konkretnom slučaju, Tenderskom dokumentacijom za nabavu elektroničkog softvera za zdravstvene kartone za domove zdravlja u FBiH iz Augusta 06. 2014. Godine na koju se poziva i Ugovorni organ, nabavljen je softver, a u okviru navedenog postupka su bili svi DZ u Zeničko-dobojskom kantonu, ali je tretirana samo porodična medicina kao dio zdravstvene usluge u DZ i ništa drugo (strana 125.: Scope of this project are Family Medicine (FM) teams (their fails, Family Medicine physicians and nurses) and business processes related to their operations and activities.

EHR software solution shall completely cover operations of Family Medicine teams.). To i ugovorni organ navodi u pojašnjenju od 04.05.2020. godine : »2014. ...godine otvorenim međunarodnim tenderom koji je u sklopu HSEP AF projekta, provodilo Ministarstvo zdravstva FBiH u saradnji sa Svjetskom bankom, izvršena je nabavka softverskog rješenja za primarnu zdravstvenu zaštitu (porodičnu medicinu) i ista je nakon implementacije prenesena u vlasništvo Zavoda ZDK\“

Međutim u opisu funkcionalnosti na primarnom nivou zaštite

- strana 35 točka 2.3.7. spominju se e-uputnice koje ne mogu biti predmetom ako je samo porodični dio informatiziran, a što nije nabavljeno 2014. Godine predmetnom tenderskom dokumentacijom

- strana 35, točka 2.3.8.1 mogućnost uvida u laboratorijske i radiološke nalaze koji mogu biti ako je samo porodični dio informatiziran, što nije nabavljeno 2014. Godine predmetnom tenderskom dokumentacijom

- strana 37 - točka 7.0 do 7.10 - stomatologija - ne spada u domen usluga koje nudi porodična medicina, što nije nabavljeno 2014. Godine predmetnom tenderskom dokumentacijom

- Nadalje u prilogu XI - ustanove koje su u opsegu, navedene su djelatnosti koje ne spadaju u domen usluga koje nudi porodična medicina, što nije nabavljeno 2014. Godine predmetnom tenderskom dokumentacijom (ovdje nije naveden DZ Visoko za koje ugovorni organ navodi da je kupljen u posebnom tenderu)

- DZ Doboj Jug - Matuzici- Laboratorijska dijagnostika
- JU DZ Vareš - Dijagnostička služba (Laboratorijska - Radiološka služba) i HES
- JU Dom zdravlja Breza - Služba za biohemijsku-hematološku dijagnostiku
- JU Dom zdravlja Kakanj - Centar za mentalno zdravlje
- JU Dom zdravlja Kakanj - Centar za mentalno zdravlje
- JU Dom zdravlja Kakanj - Dermatovenerologija
- JU Dom zdravlja Kakanj - Ginekologija)4 lokacije)
- JU Dom zdravlja Kakanj - Higijensko epidemiološka služba
- JU Dom zdravlja Kakanj - Intenzivna služba (2 lokacije)
- JU Dom zdravlja Kakanj - RTG i UZ dijagnostika (3 lokacije)
- JU Dom zdravlja Kakanj - Služba hitne medicinske pomoći (2 lokacije)
- JU Dom zdravlja Kakanj - Služba za fizikalnu medicinu)2 lok)
- JU Dom zdravlja Kakanj - Služba za oftalmologiju
- JU Dom zdravlja Kakanj - Služba za plućne bolesti
- JU Dom zdravlja Kakanj - Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske djece - 4 lok
- JU Dom zdravlja Kakanj - Specijalističke ambulante (5 lok)
- JU Dom zdravlja Maglaj - Laboratorijska dijagnostika
- JU Dom zdravlja Maglaj - Služba za zdravstvenu zaštitu radnika
- JU Dom zdravlja Olovo - Laboratorijska dijagnostika
- JU Dom zdravlja sa stacionarom Žepce - Laboratorijska dijagnostika
- JU Dom zdravlja Zavidovici - Služba za dermatovenerologiju
- JU DZ sa stacionarom Žepce - CMZ - 2 lok
- JU DZ sa stacionarom Žepce - Dermatologi
- JU DZ sa stacionarom Žepce - Fizijatrija

- JU DZ sa stacionarom Žepce - Interno
- JU DZ sa stacionarom Žepce - SHMP
- JU DZ sa stacionarom Žepce - Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske djece (3 lok)
- JU DZ sa stacionarom Žepce - Služba za zdravstvenu zaštitu žena - ginekologija
- JU DZ sa stacionarom Žepce - SPB
- JU Dom zdravlja Usora - Laboratorijska dijagnostika
- JU Dom zdravlja Zavidovici - Centar za mentalno zdravlje - 7 lok
- JU Dom zdravlja Zavidovici - Fizijatrija
- JU Dom zdravlja Zavidovici - Ginekologija - 3 lok
- JU Dom zdravlja Zavidovici - Neurohirugi
- JU Dom zdravlja Zavidovici - Služba za biohemijско-hematološku dijagnostiku
- JU Dom zdravlja Zavidovici - Služba za hitnu medicinsku pomoć
- JU Dom zdravlja Zavidovici - Služba za zdravstvenu zaštitu djece i omladine - 3 lok
- JU Dom zdravlja Zavidovici - Urologija
- JU Dom zdravlja Zenica - Centar za mentalno zdravlje - 5 lok
- JU Dom zdravlja Zenica - Intenzivna služba
- JU Dom zdravlja Zenica - Laboratorija - 2 lok
- JU Dom zdravlja Zenica - Medicina rada - 2 lok
- JU Dom zdravlja Zenica - RTG i UZ dijagnostika - 4 lok
- JU Dom zdravlja Zenica - Služba za fizikalnu medicinu - 5 lok
- JU Dom zdravlja Zenica - Služba za plućne bolesti sa rtg dijagnostikom - 2 lok
- JU Dom zdravlja Zenica - Služba za predškolsku i školsku zdravstvenu zaštitu - 6 lok
- JU Dom zdravlja Zenica - Služba za zdravstvenu zaštitu žena - 18 lok
- JZU DZ "Izudin Mulabecirovic-Izo" Tešanj - Laboratorijska dijagnostika

Dalje, Tehnički opis funkcionisanosti koje su se tražile i trebale biti isporučene kroz postupak javne nabavke proveden prema tenderskoj dokumentaciji iz 2014. godine (strana 165 - do 179) nisu iste koje su navedene u konkretnoj tenderskoj dokumentaciji, strana 34 - 37: AIS / BIS - funkcionalnosti implementirane na primarnom nivou zdravstvene zaštite.

Shodno navedenom, očito je da se u konkretnom slučaju radi o drugom softveru, od onog koji je nabavljen prema tenderskoj proceduri iz 2014. godine ili ugovorni organ nije naveo decidno opis svih funkcionalnosti, a što ponuđača ograničava u sastavljanju ponude.

Suglasno, tenderskoj dokumentaciji iz 2014. godine strana 65 tačka 15.4 stoji - za svaki Custom software treba predati vlasništvo za svaki Custom software Ugovornom organu. Dakle to se odnosi i na source code. U ovom slučaju s obzirom da je ovo bio softwer za potrebe Zeničko- dobojskog kantona po pravilima Federacije BiH, to je morao biti custom software. Čak se dodatno u točki GCC 15.5. navedene Tenderske dokumentacije iz 2014. godine eksplicitno navodi ako se prekine ili završi ugovor da se mora isporučiti source kod.

U konkretnom slučaju, žalitelj ističe da, kako smo naprijed obrazložio, ugovorni organ za konkretan softver ne sadrži izvorni kod, što sve ukazuje na nedostatke i nedovoljnu količinu

informacija za ponuđača, odnosno nije jasno o kojem softveru se radi ukoliko se sam ugovorni organ poziva na softver koji je nabavljen 2014. Godine.

Dokaz: Ovjereni prijevodi sa engleskog jezika Tenderska dokumentacija za nabavu elektroničkog softvera za zdravstvene kartone za domove zdravlja u FBiH iz Augusta 06. 2014. Godine

Shodno svemu navedenom ugovorni organ je sačinio tendersku dokumentaciju u konkretnom postupku javne nabavke, a da tom prilikom isti nije pravilno primijenio odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH, kao ni odredbe Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, te je isti povrijedio odredbe Zakona o konkurenciji, te u konačnici ugovorni organ nije poštovao niti Rješenje Ureda za razmatranje žalbi broj: JN2-03-07-1 -1003-7/19 od 30.05.2019. godine, ali i Rješenja Ureda za razmatranje žalbi broj: JN2-03-07-1-3154-7/19 od 16.01.2020. godine u kojem je postupajući Ured za razmatranje žalbi ukazao na nezakonito postupanje ugovornog organa u prethodnom postupku nabavke usluga održavanja softvera, a iz kojih razloga žalitelj predlaže da ugovorni organ poništi predmetnu tendersku dokumentaciju, tj. postupi kao u uvodu žalbe.

Ugovorno tijelo je dostavilo ovom tijelu svoje izjašnjenje o navodima žalbe, kao i dokumentaciju u predmetnom postupku javne nabave. Smatra da je žalba neutemeljena i u svom izjašnjenju navodi sljedeće:

1. Vezano za žalbene navode koji se odnose na tačku 11.3.c) Tenderske dokumentacije, dio koji se odnosi na „Tehničke i profesionalne sposobnosti“, Ugovorni organ smatra neosnovanim te ističe sljedeće:

Ugovorni organ je postupajući po Rješenju Ureda za razmatranje žalbi (Filijala/Podružnica Mostar), broj: JN2-03-07-1003-7/19, od 30.05.2019., a koje se odnosilo na Tendersku dokumentaciju „Nabavka usluga održavanja eMedSolutions softvera za zdravstvene ustanove ZDK - Obavještenje o nabavci broj 108-1-2-7-3-6/19 izvršila izmjenu tenderske dokumentacije u dijelu u kojem je Ured za razmatranje žalbi BiH žalbene navode žalitelja smatrao osnovanim. Ugovorni organ je u pogledu dokazivanja tehničke i profesionalne sposobnosti uskladio zahtjeve kako to propisuje Zakon o javnim nabavkama (Član 50.), a na šta je Ured za razmatranje žalbi BiH ukazao u svom Rješenju broj: JN2-03-07-1003-7/19, od 30.05.2019.

Dostavljanje dokaza - potvrde vlasnika softverskog koda (T Systems), da je ponuđač ovlašten za servisiranje i održavanje informacionog sistema, je brisana i zamijenjena novim zahtjevom (Tenderska dokumentacija broj: 02-49-4384-1/20 ZN od 20.04.2020. godine i objavljene Izmjene i doune broj: 02-49-4850/20 Z.N. od 05.05.2020. godine.) da je Davalac usluga osposobljen za održavanje programskih licenci koje su predmet ovog postupka, koji je usklađen sa Zakon o javnim nabavkama (Član 50.). Ovakav zahtjev, prema mišljenju Ureda za razmatranje žalbi, omogućio bi da jedino ponuđač koji ima potvrdu vlasnika softverskog koda (da je ovlašten) može učestvovati u postupku nabavke, čime bi bila narušena aktivna i pravična konkurencija među ponuđačima. Dodatno, postavljeni zahtjev u vezi sa traženim dokazom, nije bio usklađen sa članom 50. Zakona o javnim nabavkama BiH, što je takođe ispravljeno.

Ugovorni organ je također ispravio i dopunio tendersku dokumentaciju na način da je zahtjev u tenderskoj dokumentaciji dopunio argumentima zbog čega je ovaj dokaz neophodno zahtijevati,

što je također bilo naglašeno u Rješenju Ureda za razmatranje žalbi broj: JN2-03-07-1003-7/19, od 30.05.2019.

U ponovljenom postupku javne nabavke (Tenderska dokumentacija broj: 02-49-11613-1/19 od 12.11.2019. godine) Žalitelj je ponovo izrazio Žalbu na izmjenjene zahtjeve u dijelu dokazivanja tehničke i profesionalne sposobnosti i to u dijelu koji se odnosi na zahtjev za dokazivanje osposobljenosti za održavanje programskih licenci koje su predmet ovog postupka i u dijelu gdje se zahtjeva osiguranje kvalifikovanog kadra.

U svom Rješenju o djelimičnom usvajanju žalbe broj: 02-49-13134/19 (Z.N), a imajući u vidu činjenicu da ugovorni organ nije u potpunosti postupio po prethodnom Rješenju Ureda za razmatranje žalbi broj: JN2-03-07-1003-7/19, od 30.05.2019.. ponovo ne navodeći nikakve argumente zbog čega je tražene dokaze neophodno zahtijevati. a što ie bilo naglašeno u Rješenju Ureda za razmatranje žalbi, ovaj Ugovorni organ je žalbene navode koji su se odnosili osposobljenost za održavanje programskih licenci koje su predmet održavanja (tačka 14.3 d) - Tenderska dokumentacija broj: 02-49-11613-1/19 od 12..11.2019. godine) usvojio, te se o ovim žalbenim navodima žalitelja Ured za razmatranje žalbi u svom Rješenju broj: JN2-03-07-1-3154-7/19 od 16.01.2020. godine nije izjašnjavao.

Žalbene navode žalitelja u dijelu osiguranja kvalifikovanog kadra, Ured za razmatranje žalbi u svom Rješenju broj: JN2-03-07-1-3154-7/19 od 16.01.2020. godine, žalbeni navod žalitelja utvrdio je kao osnovanim iz razloga što je Ugovorni organ pored iskustva angažiranog kadra u „održavanju“ sistema što je predmet nabavke, zahtijevao i iskustvo u „implementaciji“ sistema. Ove greške Ugovorni organ je ispravio u Tenderskoj dokumentaciji broj: 02-49-4384-1/20 ZN od 20.04.2020. godine i objavljenim izmjenama i dopunama broj: 02-49-4850/20 Z.N. od 05.05.2020. godine, kao i u dostavljenim pojašnjenjima po postavljenim pitanjima na portalu javnih nabavki.

Dodatno pojašnjenje:

Ugovorni organ je u cilju omogućavanja učešća što većeg broja ponuđača objavio „**otvoreni postupak**“ za nabavku usluga održavanja eMedSolutions, kako bi, ukoliko postoji još osposobljenih i tehnički sposobnih dobavljača, isti mogli učestvovati u postupku javnog nadmetanja.

Iz razloga navedenih u samoj Tehničkoj specifikaciji i Izmjenama i dopunama tenderske dokumentacije „Otvoreni postupak - Nabavka usluga održavanja eMedSolutions softvera za zdravstvene ustanove Zenicko-dobojskog kantona“ broj: 02-49-4850/20 Z.N. od 05.05.2020. godine, a koji se odnose na to da je jedinstveni zdravstveni informacijski sistem AIS i BIS na području Zeničko- dobojskog kantona izrazito složen informacijski sistem i da predstavlja jednu integracijsku platformu s nizom implementiranih funkcionalnosti i integrativnih sistema sa ostalim softverskim sistemima koji se koriste u zdravstvenoj mreži Zeničko-dobojskog kantona, te da je u upotrebi 24h dnevno 7 dana u sedmici, i da jedino ispravan i kontinuiran besprekidan rad istog može osigurati pravovremeno i adekvatno pružanje usluga osiguranicima našeg Kantona, Ugovorni organ smatra neophodnim da Davalac usluga dokaže da je osposobljen za održavanje programskih licenci koje su predmet ovog postupka. Rad svih odjela Kantonalne bolnice u Zenici i održanih službi domova zdravlja (hitne službe) odvija se 24h/dnevno, radi se sa osjetljivim i po ljudski život bitnim podacima i mogućnost bilo kakve improvizacije ili dodjeljivanje ugovora nekompetentnom i ne osposobljenom potencijalnom ponuđaču/ davaocu usluga, što bi za posljedice moglo imati zamjene medicinskih podataka između lica (sa kobnim ishodom po osiguranika, građanina),

nepravovremen uvid u neophodne zdravstvene podatke u postupku liječenja ili potpuni gubitak zdravstvenih podataka nastalih elektronskim evidencijama u posljednjih 10 godina rada, nije prihvatljiva opcija za Ugovorni organ. Po Ugovorni organ bi nastale veće i materijalne i ne materijalne štete.

Napominje da je u cilju omogućavanja učešća što većeg broja ponuđača objavio „otvoreni postupak“ za nabavku usluga, kako bi se ukoliko postoji još osposobljenih i tehnički sposobnih dobavljača, isti mogli prijaviti u postupku javnog nadmetanja, iako se za iste ili slične postupke uglavnom iz istih razloga provode „Pregovarački postupci bez objave obavještenja“ kako u Bosni i Hercegovini tako i izvan BiH.

Kao primjer navodi neke od postupaka nabavke u BiH i regiji:

- Nabavka usluge najma licenci za postojeće korisnike IZIS - ZZO HNK (Cuspis d.o.o. Zagreb), Pregovarački postupak bez objave o obavijesti, Ugovor zaključen 24.02.2020., sa trajanjem ugovora do 30.09.2020. i u ukupnoj vrijednosti od: 234.999,36 KM (bez PDV-a). https://www.zzo.ba/assets/media/pracenje-realizacije-ugovora_110.pdf

- Nabavka usluga najma licenci za korištenje IZIS-a za postojeće korisnike IZIS sustava, ZZO HNK (Cuspis d.o.o. Zagreb), Pregovarački postupak bez objave o obavijesti
Odluka o dodjeli ugovora: <https://www.zzo.ba/hr/tender/253/nabava-usluga-naima-licenci-za-koristenje-izis-a-za-nove-korisnike-izis-sustava>.

U prilogu dostavljamo dokument.

Zahtjevima u tenderskoj dokumentaciji, kojima se dokazuje tehnička i profesionalna osposobljenost za pružanje konkretnih usluga, a sve u cilju osiguranja uslova za provedbu ugovora i zaštite javnih sredstava i dobara (neadekvatno održavanje dovelo bi do veće materijalne i nematerijalne štete Ugovornom organu i cjelokupnom zdravstvenom sistemu Zeničko-dobojskog kantona), ne vrši se diskriminacija nekompetentnih kandidata niti se vrši profiliranje eventualnih kandidata na one koji imaju saradnju sa konkretnim i tačno određenim vlasnikom softverskog koda koji je predmet održavanja.

Ugovorni organ je izvršio izmjene Tenderske dokumentacije u odnosu na Obavještenje o nabavci broj 108-1-2-7-3-6/19 od 29.03.2019. godine, u dijelu u kojim je Ured za razmatranje žalbi BiH žalbene navode žalitelja smatrao osnovanim i umjesto potvrde vlasnika softverskog koda (T Systems), da je ponuđač **ovlašten** za servisiranje i održavanje informacionog sistema, što je ograničavalo postupak u smislu da bi jedino ponuđač koji ima potvrdu vlasnika softverskog koda (**da je ovlašten**) mogao učestvovati u postupku nabavke, bez obzira na osposobljenost istog. Ovakav zahtjev bio je i u suprotnosti sa Zakon o javnim nabavkama (Član 50.).

Žalitelj izvrćući činjenice i jasno postavljene zahtjeve u tenderskoj dokumentaciji pokušava nametnuti tezu kako je Ugovorni organ svojim zahtjevima u tenderskoj dokumentaciji predviđa uvjet kvalificiranosti ponuđača prema onima koji imaju saradnju sa proizvođačem sistema koji je predmet održavanja, što nije tačno. U Tenderskoj dokumentaciji se zahtjeva osposobljenost (ne poslovna saradnja sa drugim subjektom) za održavanje jasno definisanog sistema.

Imajući u vidu da je implementirani AIS/BIS sistem u Zeničko-dobojskom kantonu rješenje jedne od najvećih svjetskih korporacija i pretpostavljajući da je isto rješenje u primjeni u više zemalja na području Evrope, očekivati je da u drugim zemljama postoje firme partneri T Systems koji su, osposobljeni i certificirani za pružanje usluga održavanja za AIS/BIS sistem koji je implementiran

u Zeničko-dobojskom kantonu, te je iz tih razloga Ugovorni organ i objavio „Otvoreni postupak“ nabavke.

U postupku nabavke se ne radi, što žalitelj uporno pokušava nametnuti, o dostupnosti i pristupu „takvim certifikatima“, pa se zahtjeva da se prihvate i neki drugi „ekvivalentni dokazi“ / certifikati, nego se radi o dokazivanju tehničke osposobljenosti za održavanje tačno određenog softvera.

Čak i u navodu, nakon obraćanja proizvođaču softvera (pretpostavka je da je Cuspis London koji se obratio povezan sa Cuspis Zagreb), vlasniku intelektualnog vlasništva nad AIS/BIS eMedSolution softvera - T systems i dobijenog odgovora od istog, žalitelj pokušava izvrtanjem navoda u upitu i navoda u pisanom odgovoru prikazati da nije moguće dobiti potvrdu, izjavu ili certifikat koji traži Ugovorni organ.

Prije svega Cuspis London se obratio T System sa upitom za **davanje / nuđenje** eMedSolutions licenci na javnom natječaju za Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, koje su instalirane ovom kupcu, na stoje dobio odgovor da T Systems ima ugovor s distribucijskim partnerom, koji ima **ekskluzivna prava distribucije ovog softverskog proizvoda** na cijelom području Bosne i Hercegovine.

Predmet ove javne nabavke nije distribucija i nuđenje novih softverskih licenci, nego održavanje postojećih licenci a kao dokaz o osposobljenosti za pružanje ove usluge zahtjeva se dostavljanje dostavljanje Certifikata. Potvrde ili Izjave o tehničkoj osposobljenosti za pružanje konkretne usluge, koju izdaje Proizvođač softvera. Nije tražena potvrda, izjava ili certifikat o pravima distribucije proizvoda, niti je to predmet ove nabavke.

Navodi da Ugovorni organ objavljuje postupak javne nabavke za usluge održavanja softvera, a pri tome ne posjeduje izvorni kod, i da egzistira i ugovor s distribucijskim partnerom proizvođača softvera koji ima ekskluzivna prava distribucije ovog softverskog proizvoda na cijelom području Bosne i Hercegovine, što sve ne navodi u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji, nisu tačni.

Ugovorni organ nema nikakav ugovor s distribucijskim partnerom proizvođača softvera (ovo nije niti pitanje ove javne nabavke), a pogotovo nema trenutno nikakav osiguran ugovor za usluge održavanja softvera koji su predmet objavljenog postupka i Ugovorni organ i čitav zdravstveni sistem Zeničko- dobojskog kantona su prepušteni „dobroj volji“ i besplatnoj usluzi ponuđača iz prethodnog ugovora o održavanju AIS/BIS sistema eMedSolutions. koji je nastavio bez novčane naknade održavati sistem do okončanja novog postupka - sada već duže od 12 mjeseci.

Navodi da Ugovorni organ postupa suprotno Zakonu o javnim nabavkama BiH, kada na strani 33. predmetne tenderske dokumentacije u dijelu Tehnička specifikacija za održavanje AIS/BIS softvera za zdravstvene ustanove Zeničko-dobojskog kantona navodi: Obaveza ponuđača je da za svo vrijeme trajanja ugovora osigura podršku proizvođača sistemskih licenci Progress baze podataka i WebSphere - Operativni sistem : SUSE LINUX 11 for Vmware; Web server; WebSphere Application server, takođe nisu tačni jer ie Ugovorni organ upravo postupio prema izjavljenoj žalbi žalitelja na Tendersku dokumentaciju broi: 02-49-11613-1/19 od 12.11.2019. godine i prema Rješenju Ureda za razmatranje žalbi broj: JN2-03-07-1-3154-7/19 od 16.01.2020. godine, koji je smatrao osnovanim žalbeni navod žalitelja da tehnička specifikacija ne sadrži minimum onoga što bi ponuđač trebao ponuditi.

U konkretnom postupku nabavke, Ugovorni organ je izvršio dopunu Tehničke specifikacije sa svim detaljima i opisima koji se odnose i na systemske i na aplikativne i na funkcionalne komponente softverskog rješenja kojeg treba održavati, uz dostavljanje i formi minimalnog seta izvještajnih formi i obrazaca.

I-1

Navodi da je ugovorni organ propisao uslove u predmetnom postupku javne nabavke kojima narušava aktivnu konkurenciju i čini diskriminaciju tačkom 11.3 Tehnička i profesionalna sposobnost nisu tačni.

Zahtjevi navedeni pod tačkama 11.3 a) i b) nisu kontradiktorni i usklađeni su za predmetom javne nabavke i Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Postavljeni zahtjevi nemaju ograničavajući karakter na konkurenciju i u odnosu na postavljene zahtjeve u Tenderskoj dokumentaciji - Tehnička specifikacija, kako to navodi žalitelj i predstavljaju minimalne uvjete za ispunjenje ugovora, što između ostalog uključuje i prisustvo specijalista, osiguranje 24h podrške - sedam dana u sedmici, sve systemske i aplikativne promjene i unapređenja sistema (ne malog sistema - broj odjela, korisnika, ustanova dat takođe u Tehničkoj specifikaciji), kao i sve prilagodbe sistema u slučaju izmjene zakonske regulative koja reguliše ovu oblast.

Navodi žalitelja da je postupanje Ugovornog organa protivno samim načelima Zakona o javnim nabavkama BiH iz razloga što je Ugovorni organ kao uslov kvalificiranosti i profesionalnosti osoblja koje ponuđač nudi u konkretnom postupku javne nabavke propisao posjedovanje iskustva kako na implementaciji tako i na održavanju softvera, takođe nisu tačni, iz razloga što je Ugovorni organ u toku postupka odgovarajući na postavljena pitanja ponuđača i u objavljenim **Izmjenama i dopuni broj: 02-49-4850/20 Z.N. od 05.05.2020. godine, izvršio ispravku ovih grešaka.**

Takođe, navod da bi iz postupka bio isključen svaki ponuđač čije predloženo osoblje nije radilo kako na održavanju tačno određenog AIS/BIS sistema, tako i na implementaciji tačno određenog sistema, nije tačan i ne odgovara zahtjevima iz Tenderske dokumentacije.

Ugovorni organ je izvršio ispravke i svi zahtjevi se odnose **isključivo na održavanje sistema.**

Datum i vrijeme odgovora za pitanje #2 4.5.2020. 12:42:

Pored dokaza, potvrde krajnjeg korisnika koju izdaje za pravni subjekt, da je uspješno izvršio održavanje AIS/BIS sistema, potrebno je dostaviti i dokaze u vidu potvrde krajnjeg korisnika (jednog ili više krajnjih korisnika jer su se iskustva mogla sticati na različitim mjestima) koje izdaje i na imena uposlenog ili angažiranog kvalifikovanog kadra za pružanje konkretne usluge o uspješnom iskustvu u **održavanju AIS/BIS sistema.** Potvrde krajnjeg korisnika moraju se odnositi na uposleni ili angažirani kadar koji je naveden u ponudi ponuđača. **Biće prihvaćene samo potvrde o uspješnom iskustvu održavanja AIS/BIS sistema.**

Iako se radi o održavanju konkretnog AIS i BIS sistema, ugovorni organ će prihvatiti dokaze koje izdaje krajnji korisnik na ime pravnog subjekta i kvalifikovanog kadra o uspješnom iskustvu u održavanju AIS ili BIS sistema, **nevezano da li se radi o uspješnom iskustvu u održavanju konkretnog AIS ili BIS sistema koji je predmet održavanja ili AIS i BIS sistema nekog drugog proizvođača.**

Navodi žalitelja da se u konkretnom slučaju radi o drugom softveru, od onog koji je nabavljen prema tenderskoj proceduri iz 2014. godine (iako je ugovorni organ objedinio tri različite nabavke) ili da ugovorni organ nije decidno naveo sve funkcionalnosti nisu tačni.

Kako je navedeno odgovarajući na postavljena pitanja ponuđača i u objavljenim Izmjenama i dopuni broj: 02-49-4850/20 Z.N. od 05.05.2020. godine, sistem je od 2014. godine u stalnoj upotrebi i redovno i stalno se unapređuje i prilagođava prema zahtjevima i potrebama zdravstvenih ustanova, a Zavod posjeduje prava na vremenski neograničeno pravo korištenja 1110 licenci. Svaka od navedenih licenci podržava sve funkcionalnosti opisane u tehničkoj specifikaciji - Prilog X.

Život nije stao 2014. godine i u periodu od 2014. godine do danas, bez izdvajanja dodatnih novčanih sredstava, implementirana su mnoga unapređenja koja je softver omogućavao a koja nisu bila obuhvaćena prvobitnom nabavkom.

Otvorenom međunarodnom tenderu koji je u sklopu HSEP AF projekta, provodilo Ministarstvo zdravstva FBiH u saradnji sa Svjetskom bankom, prethodio je Pravilnik o definiciji arhitekture zdravstvenog informatičkog sistema primarne zdravstvene zaštite (Službeni glasnik Federacije BiH, br. 82/13) i proces certificiranja softverskih rješenja za primarnu zdravstvenu zaštitu.

Na tender su se mogla prijaviti samo certificirana softverska rješenja, usklađena sa navedenim pravilnikom.

Iz navedene tenderske dokumentacije izdvajamo:

SECTION VI. TECHNICAL REQUIREMENTS (INCLUDING IMPLEMENTATION SCHEDULE)

DIO VI. TEHNICKIZAHTJEVI (UKLJUCUJURASPORED PROVEDBE)

1.3. Related Information Technology Issues and Initiatives (strana 124 i 125)

IT Standards Rulebook (Rulebook on Definition of Primary Health Care Health Informatics System Architecture, Federation of BiH Official Gazette, #82/13) on more detailed contents of technological and functional requirements for the establishing the integrated health information system (IT Standards Rulebook) was adopted in 2013. The requirements referred to in this IT Standards Rulebook shall be fulfilled by the in health institutions or software solutions whose information system has been envisaged.

Current IT Standards Rulebook includes business and functional requirements for the processes taking place in primary health care centers and only certified solutions that are in compliance to these requirements can be implemented.

In 2014, the Ministry of Health of FBiH certified 3 software solutions for primary health care and one software solutions for LIS that are in compliance with IT Standards Rulebook.

1.3 Povezana pitanja i inicijative informatičke tehnologije

Tijekom razvoja projekta lokalni uvjeti i preferencije, kao i daljnje usavršavanje sustava mogu stvoriti razlike. Ovo bi trebalo biti dokumentovano, kontrolirano i koordinirano s budućim razvojem informacijskog sistema.

Pravilnik o IT standardima (Pravilnik o definiciji arhitekture zdravstvenog informatičkog sistema primarne zdravstvene zaštite. Službeni glasnik Federacije BiH, br. 82/13) o detaljnijim sadržajima tehnoloških i funkcionalnih zahtjeva za uspostavu integriranog zdravstvenog informacionog sistema (Pravilnik o IT standardima) bio je usvojen 2013. Uvjeti iz ovog Pravilnika o IT standardima moraju biti ispunjeni softverskim rješenjima koja već djeluju u zdravstvenim ustanovama ili softverskim rješenjima čija je uključenost u integrirani zdravstveni informacijski sustav predviđena.

Trenutni Pravilnik o IT standardima uključuje poslovne i funkcionalne zahtjeve za procese koji se odvijaju u domovima primarne zdravstvene zaštite i mogu se implementirati samo certificirana rješenja koja su u skladu s ovim zahtjevima.

U 2014. godini Ministarstvo zdravlja FBiH ovjerilo je 3 softverska rješenja za primarnu zdravstvenu zaštitu i jedno softversko rješenje za LIS koja su u skladu s Pravilnikom o IT standardima.

2. BUSINESS AND FUNCTIONAL REQUIREMENTS

2.1. Business Requirements to Be Met by the System

The objective of the purchaser is to implement (EHRS) Electronic Health Record System through implementation of Ambulance Information System (A IS) in all Primary Health Care Centers (PHC) in 8 cantons as follows:

- Posavina Canton,
- West Herzegovina Canton,
- Bosnian Podrinje Canton,
- Canton 10,
- Middle Bosnia Canton,
- Tuzla Canton,
- Zcnica-Doboj Canton,
- Una-Sana Canton.

This will be done through implementation of EHRS software solutions that are certified by Ministry of Health of Federation of BiH. Intention is that every canton may have different certified software solution, but all PHC s within a canton must be covered with same (one) certified software solution.

2 POSLOVNI I FUNKCIONALNI ZAHTEVI

2.1 Poslovni zahtevi koje sistem treba da ispuni

Cilj kupca je implementirati (EHRS) elektronski zdravstveni sistem evidencije kroz implementaciju ambulantnog informacionog sistema (AIS) u sve centre primarne zdravstvene zaštite (PZZ) u 8 kantona kako slijedi:

- Posavski kanton,
- Zapadnohercegovački kanton
- Bosansko-podrinjski kanton,
- Kanton 10,
- Srednjobosanski kanton,
- Tuzlanski kanton
- Zeničko-dobojski kanton
- Unsko-sanski kanton.

To će se učiniti primjenom EHRS softverskih rješenja koja su certificirana od Ministarstva zdravlja Federacije BiH. **Namjera je da svaki kanton može imati različito certificirano softversko rješenje, ali svi PHC-ovi unutar kantona moraju biti prekriveni istim tjeđniml certificiranim softverskim rješenjem.**

Dodatno:

Na stranicama 183. 184 i 185 Pravilnika o definiciji arhitekture zdravstvenog-informacionog sistema primarne zdravstvene zaštite (Službene novine Federacije BiH. broj 82/13 od 23.10.2013.

godine), navode se funkcionalnosti i poslovni procesi koje elektronski zdravstveni karton odnosno softverska rješenja moraju ispunjavati.

Softversko rješenje koje je implementirano na nivou Zeničko-doboiskog kantona, omogućava sve ove funkcionalnosti predviđene Pravilnikom o definiciji arhitekture zdravstvenog-informacionog sistema primarne zdravstvene zaštite (Službene novine Federacije BiH. hroi 82/13 od 23.10.2013. godine! i to na način da sve licence omogućavaju sve funkcionalnosti opisane u tehničkoj specifikaciji - Prilog X, a kao što je navedeno odgovarajući na postavljena pitanja ponuđača i u objavljenim Izmjenama i dopuni broj: 02-49-4850/20 Z.N. od 05.05.2020. godine sistem se kontinuirano razvijao i unapređivao prema zahtjevima i potrebama zdravstvenih ustanova i mogućnostima implementiranog softvera proteklih godina (nije stao na implementiranom stanju iz 2014. godine).

Sukladno sa člankom 94. stavak (3) Zakona o javnim nabavama žalitelju je aktom broj: JN2-03-07-1159-4/20 od 26.05.2020. godine dostavljeno izjašnjenju ugovornog tijela, te mu je omogućeno da se očituje o istom.

Ovo tijelo prije nego što se upustilo u meritorno odlučivanje je u skladu s člankom 109. Zakona o javnim nabavama, utvrdilo da je žalba pravovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe.

Pored navedenog ovo tijelo je prije razmatranja žalbe utvrđivalo ispunjenost uvjeta u smislu odredbe članka 105. i 108. stavak (3) Zakona o javnim nabavama, te utvrdilo da su ispunjeni uvjeti za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članaka Zakona.

Žalba je djelomično utemeljena

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi na temelju pregleda dostavljenog materijala, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog tijela i propisani zakonski postupak.

Žalitelj pobijajući predmetnu tendersku dokumentaciju navodi da ukazuje da je ugovorno tijelo ranije pokrenulo otvoreni postupak javne nabave usluga održavanja eMedSolutions softvera za zdravstvene ustanove ZDK, te da je u tom smislu dana 26.04.2019. godine izjavio žalbu protiv tenderske dokumentacije u navedenom postupku, koju je Rješenjem broj: JN2-03-07-1-1003-7/19 od 30.05.2019. godine, Ured za razmatranje žalbi Filijala Mostar usvojio i poništio tendersku dokumentaciju broj 108-1-2-7-3-6/19 od 29.03.2019. godine iz razloga što je ugovorno tijelo u istoj diskriminatorno postavilo uvjete tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelja na način da je isti zahtijevao u točki 14.3 b) točno određenu potvrdu izdatu od strane vlasnika softverskog koda (T-systems), te iz razloga nezakonito utvrđenog sadržaja i forme obrasca za cijenu ponude.

Ističe da nakon poništenja navedenog postupka, ugovorno tijelo ponovo objavljuje tendersku dokumentaciju broj: 02-49-11613-1/19 od 12.11.2019. godine, protiv koje je (ponovo) uložio žalbu, koju je ugovorno tijelo Rješenjem o djelomičnom usvajanju žalbe broj: 02-49-13145/19 od 06.12.2019. godine djelomično usvojilo, na što je žalitelj izjavio žalbu. Ured za razmatranje žalbi

je Rješenjem broj: JN2-03-07-1-3154-7/19 od 16.01.2019. godine usvojio žalbu i predmetnu Tendersku dokumentaciju poništio.

Žalitelj navodi da je u ponovljenom postupku, ugovorno tijelo postupilo protivno odredbama Zakona o javnim nabavama, kao i odredbama Zakona o upravnom postupku, ali i konkretnim uputama Ureda za razmatranje žalbi iz prethodnih Rješenja.

S tim u vezi, žalitelj navodi da u predmetnom postupku ugovorno tijelo postupi suprotno članku 3. Zakona o javnim nabavama, ali i vlastitim stavovima koje je zauzelo u svom Rješenju o djelomičnom usvajanju žalbe broj: 02-49-13145/19 od 06.12.2019. godine, kako točkom 11.3. tenderske dokumentacije (Tehnička i profesionalna sposobnost) propisuje da:

c) Davatelj usluga mora dokazati da je osposobljen za održavanje programskih licenci koje su predmet ovog postupka

Dokazi koji se zahtijevaju:

11.3.c) Za obavljanje ove usluge ponuditelj mora dostaviti dokaz kojim dokazuje tehničku opremljenost i osposobljenost da može pružati uslugu iz predmeta javne nabave dostavljanjem dokaza u formi potvrde /izjave u originalu, izdatu od proizvođača za softverski paket/programske licence. Uz originalnu potvrdu/izjavu proizvođača potrebno je dostaviti i prijevod iste na jedan od jezika BiH, ovjeren od sudskog tumača.

Žalitelj također ističe da, pored činjenice da ugovorno tijelo i u predmetnom postupku propisuje identičan uvjet kao ranije, koji je bio predmet žalbe koju je ugovorno tijelo usvojilo svojim rješenjem, da ovakvim diskriminirajućim zahtjevom ugovorno tijelo vrši profiliranje eventualnih kandidata na one koji imaju suradnju sa konkretnim i točno određenim vlasnikom softverskog koda koji je predmet održavanja, pod izlikom da ne navodi ime tog vlasnika softverskog koda, ali navodi kako je i naprijed citirano Izdatu od proizvođača za softverski paket/programske licence koje su predmet održavanja iz čega proizilazi da ovako postavljen uvjet u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji diskriminira ostale ponuditelje u omjeru 100% .

Također, žalitelj ističe da ovako postavljeni zahtjev ugovornog tijela nije u skladu ni sa člankom 50. Zakona o javnim nabavama kojim su propisani dokazi tehničke i profesionalne sposobnosti koje ugovorno tijelo može tražiti u postupku nabave usluga.

U vezi sa navodom žalitelja, ovo tijelo ističe da je člankom 3. Zakona o javnim nabavama propisano da je ugovorno tijelo dužno da postupi transparentno, da se u postupku javne nabave prema kandidatima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura aktivnu i pravičnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi sa predmetom nabave i njenom svrhom.

Člankom 50. Zakona o javnim nabavama propisano je da u postupku javne nabave usluga ugovorno tijelo može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj ili profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuditelja i to:

- a) popis provedenih ugovora u skladu s člankom 48. stavak (2) ovog zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavkom, za period ne duži od tri godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuditelj registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine;
- b) obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružatelja usluga i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije osoba koje su odgovorne za pružanje konkretnih usluga;
- c) izjavu o angažiranom tehničkom osoblju ili tehničkim organima, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuditelja;
- d) izjavu pružatelja usluga o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i o broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine;
- e) izjavu o tehničkoj opremljenosti i osposobljenosti i mjerama kojima raspolaže pružatelj usluga za izvršenje konkretnih usluga i osiguranje kvaliteta;
- f) potvrdu kandidata/ponuditelja o prihvatanju postupka kontrole usluga složenije vrste ili usluge koja izuzetno treba služiti nekoj posebnoj svrsi, koju provodi ugovorno tijelo ili u njegovo ime nadležno tijelo zemlje sjedišta gospodarskog subjekta, a koja se odnosi na proizvodne kapacitete gospodarskog subjekta i, ako je potrebno, na način izrade studija i istraživanja, te mjere za kontrolu kvaliteta koje koristi privredni subjekat;
- g) izjavu kandidata/ponuditelja da prihvata poduzimanje mjera za upravljanje zaštitom okoline i mjera energetske efikasnosti koje će privredni subjekat primjenjivati prilikom pružanja usluga.

Uvidom u Izmjene i dopune tenderske dokumentacije od 05.05.2020. godine, ovo tijelo je utvrdilo da istom točka 11.3.c) glasi:

Za obavljanje ove usluge ponuditelj mora **dostaviti dokaz** kojim dokazuje tehničku opremljenost i osposobljenost da može pružati uslugu iz predmeta javne nabave. Pod dokazom se podrazumijeva dostavljanje Certifikata, Potvrde ili Izjave o tehničkoj osposobljenosti za pružanje konkretne usluge, koju izdaje Proizvođač softvera.

Certifikat, Potvrda ili Izjava Proizvođača softvera treba da glasi na Ponuditelja uz navode o tehničkoj osposobljenosti Ponuditelja za pružanje konkretne usluge.

Uz originalni sertifikat/potvrdu/izjavu potrebo je dostaviti prijevod iste na jedan od službenih jezika BiH, ovjeren od sudskog tumača.

Proizvođač softvera, odnosno vlasnik prava intelektualnog vlasništva nad AIS i BIS eMedSolution softverom je T Systems (odjel Deutsch Telekom).

Region Srednja i Istočne Evrope u šta spada i BiH, podržava nadležni centar za zdravstvenu zaštitu T Systems Mađarske.

U vezi s utvrđenim činjeničnim stanjem, ovo tijelo ističe da je postavljeni uvjet suprotan temeljnim načelima Zakona o javnim nabavama, odnosno da narušava aktivnu i pravičnu konkurenciju među ponuditeljima, jer omogućava jedino da ponuditelj koji ima Certifikat, Potvrdu ili Izjavu proizvođača softvera, odnosno vlasnika prava intelektualnog vlasništva nad softverom (T Systems) sudjeluje u postupku, što nije u skladu s članom 3. Zakona o javnim nabavama, te se navod žalitelja smatra **utemeljenim.**

Žalitelj dalje navodi da je ugovorno tijelo kao uvjet kvalificiranosti i profesionalnosti osoblja koje ponuditelj nudi u konkretnom postupku javne nabave propisalo posjedovanje iskustva kako na implementaciji tako i na održavanju softvera, što samo po sebi predstavlja dvije različite usluge za koje se u konačnici i pokreću dva različita postupka javne nabave, što dovodi do zaključka da ugovorno tijelo ovakvim zahtjevom krši načelo zabrane diskriminacije i obavezu transparentnog i jednakog postupanja prema svim ponuditeljima, te da postavljenim uvjetom svaki ponuditelj čije predloženo osoblje nije radilo kako na održavanju točno određenog AIS/BIS sistema, tako i na implementaciji točno određenog AIS/BIS sistema, što dovodi do profiliranja točno određenog potencijalnog ponuditelja i smanjenja stvarne konkurencije.

S tim u vezi, ovo tijelo je uvidom u točku 11.3 tenderske dokumentacije (tehnička i profesionalna sposobnost) utvrdilo da je istom propisano:

a) Davatelj usluga mora dokazati da prosječni godišnji broj zaposlenih u posljednje tri godine nije manje od 15.

b) Davatelj usluga mora dokazati da će osigurati kvalificiran kadar i to:

- minimalno jedan rukovodilac ugovornih aktivnosti sa najmanje 10 godina iskustva u održavanju zdravstvenih informacionih sistema AIS I BIS.

- minimalno jedan sistem inženjer / DBA (Database administrator) sa najmanje 5 godina iskustva u pružanju tehničke podrške vezane sa sistemsku platformu, to jest DBMS (Database Management System) upravljanju, konfiguraciji i održavanju zdravstvenih informacionih sistema.

- minimalno 6 aplikativnih specijalista sa najmanje 4 godine iskustva u održavanju zdravstvenih informacionih sistema AIS/BIS.

c) Davatelj usluga mora dokazati da je osposobljen za održavanje programskih licenci koje su predmet ovog postupka;

Dalje je točkom 11.3.b) tenderske dokumentacije propisano da su dokazi koji se zahtijevaju u svrhu dokazivanja da će osigurati kvalificirani kadar:

Ponuditelj je dužan da u sklopu ponude dostavi CV svog stalno uposlenog ili angažiranog kvalificiranog kadra za pružanje usluge iz koje je vidljivo ispunjenje uvjeta kako je navedeno (minimalno jedan rukovodilac, minimalno jedan sistem inženjer, minimalno 6 aplikativnih specijalista).

Uz CV potrebno dostaviti i dokaz koji izdaje krajnji korisnik o uspješnom iskustvu u implementaciji i održavanju AIS/BIS sistema.

11.3.c) Za obavljanje ove usluge ponuditelj mora dostaviti dokaz kojim dokazuje tehničku opremljenost i osposobljenost da može pružiti uslugu iz predmeta nabave dostavljanjem dokaza u formi potvrde/izjave u originalu, izdanu od proizvođača za softverski paket/programske licence. Uz originalnu potvrdu/izjavu proizvođača potrebno je dostaviti i prijevod iste na jedan od jezika u BiH, ovjeren od sudskog tumača.

Uvidom u Izmjene i dopune tenderske dokumentacije od 05.05.2020. godine, ovo tijelo je utvrdilo da je istom izvršena izmjena na način da je u svrhu dokazivanja osiguranja kvalificiranog kadra i

dostavljanje CV i dokaza koji izdaje krajnji korisnik o uspješnom iskustvu u održavanju AIS/BIS sistema (11.3.b) potrebno dostaviti:

- potvrdu krajnjeg korisnika koju izdaje za pravni subjekt (u ovom slučaju ponuditelja) da je uspješno izvršio održavanje sistema
  - potvrdu krajnjeg korisnika (jednog ili više krajnjih korisnika jer su se iskustva mogla stjecati na različitim mjestima) koju izdaje na imena uposlenog ili angažiranog kvalificiranog kadra za pružanje konkretne usluge o uspješnom iskustvu u održavanju AIS/BIS sistema.
- Potvrde krajnjeg korisnika moraju se odnositi na uposleni ili angažirani kadar koji je naveden u ponudi ponuditelja

Kao dokaz o uspješnosti implementacije bit će prihvaćene samo potvrde koje se odnose na održavanje sistema.

Dodatno pojašnjenje: Iako se radi o održavanju konkretnog AIS i BIS sistema, ugovorno tijelo će prihvatiti dokaze koje izdaje krajnji korisnik na ime pravnog subjekta i kvalificiranog kadra o uspješnom iskustvu u održavanju AIS i BIS sistema nevezano da li se radi o uspješnom iskustvu u održavanju konkretnog AIS i BIS sistema koji su predmet održavanja ili AIS i BIS sistema nekog drugog proizvođača. Zahtjev za ocjenu osposobljenosti odnosi se na kvalificiranost i iskustvo zaposlenog ili angažiranog kadra.

U vezi sa utvrđenim, ovo tijelo ističe da, kako je nedvojbeno da je ugovorno tijelo izmijenilo postavljeni uvjet tako da zahtijeva potvrdu krajnjeg korisnika o uspješnom iskustvu u **održavanju AIS i BIS sistema** neovisno da li se radi o uspješnom iskustvu u održavanju konkretnog AIS/ BIS sistema koji su predmet održavanja ili nekog drugog AIS / BIS sistema, te ne traži iskustvo na održavanju točno određenog AIS/BIS sistema, a navod žalitelja se smatra **neutemeljenim**.

Žalitelj dalje navodi da ugovorno tijelo ne posjeduje softver eMedSolutions jer ne posjeduje njegov izvorni kod, da se u konkretnom slučaju radi o drugom softveru od onog koji je nabavljen prema tenderskoj proceduri iz 2014. godine ili da ugovorno tijelo nije decidno navelo sve funkcionalnosti softvera.

U izjašnjenju na žalbu ugovorno tijelo navodi da je sistem od 2014. godine u stalnoj upotrebi i redovno i stalno se unapređuje i prilagođava prema zahtjevima i potrebama zdravstvenih ustanova, a Zavod posjeduje prava na vremenski neograničeno pravo korištenja 1110 licenci. Svaka od navedenih licenci podržava sve funkcionalnosti opisane u tehničkoj specifikaciji - Prilog X. Život nije stao 2014. godine i u periodu od 2014. godine do danas, bez izdvajanja dodatnih novčanih sredstava, implementirana su mnoga unapređenja koja je softver omogućavao a koja nisu bila obuhvaćena prvobitnom nabavom.

Otvorenom međunarodnom tenderu koji je u sklopu HSEP AF projekta, provodilo Ministarstvo zdravstva FBiH u suradnji sa Svjetskom bankom, prethodio je Pravilnik o definiciji arhitekture zdravstvenog informatičkog sistema primame zdravstvene zaštite (Službeni glasnik Federacije BiH, br. 82/13) i proces certificiranja softverskih rješenja za primarnu zdravstvenu zaštitu.

Na tender su se mogla prijaviti samo certificirana softverska rješenja, usklađena sa navedenim pravilnikom.

Iz navedene tenderske dokumentacije izdvaja:

SECTION VI. TECHNICAL REQUIREMENTS (INCLUDING IMPLEMENTATION SCHEDULE)

DIO VI. TEHNICKIZAHTJEVI (UKLJUCUJURASPORED PROVEDBE)

1.3. Related Information Technology Issues and Initiatives (strana 124 i 125)

IT Standards Rulebook (Rulebook on Definition of Primary Health Care Health Informatics System Architecture, Federation of BiH Official Gazette, #82/13) on more detailed contents of technological and functional requirements for the establishing the integrated health information system (IT Standards Rulebook) was adopted in 2013. The requirements referred to in this IT Standards Rulebook shall be fulfilled by the in health institutions or software solutions whose information system has been envisaged.

Current IT Standards Rulebook includes business and functional requirements for the processes taking place in primary health care centers and only certified solutions that are in compliance to these requirements can be implemented.

In 2014, the Ministry of Health of FBiH certified 3 software solutions for primary health care and one software solutions for LIS that are in compliance with IT Standards Rulebook.

1.3 Povezana pitanja i inicijative informatičke tehnologije

Tijekom razvoja projekta lokalni uvjeti i preferencije, kao i daljnje usavršavanje sustava mogu stvoriti razlike. Ovo bi trebalo biti dokumentovano, kontrolirano i koordinirano s budućim razvojem informacijskog sistema.

Pravilnik o IT standardima (Pravilnik o definiciji arhitekture zdravstvenog informatičkog sistema primarne zdravstvene zaštite. Službeni glasnik Federacije BiH. br. 82/13) o detaljnijim sadržajima tehnoloških i funkcionalnih zahtjeva za uspostavu integriranog zdravstvenog informacionog sistema (Pravilnik o IT standardima) bio je usvojen 2013. **Uvjeti iz ovog Pravilnika o IT standardima moraju biti ispunjeni softverskim rješenjima koja već djeluju u zdravstvenim ustanovama ili softverskim rješenjima čija je uključenost u integrirani zdravstveni informacijski sustav predviđena.**

Trenutni Pravilnik o IT standardima uključuje poslovne i funkcionalne zahtjeve za procese koji se odvijaju u domovima primarne zdravstvene zaštite i mogu se implementirati samo certificirana rješenja koja su u skladu s ovim zahtjevima.

U 2014. godini Ministarstvo zdravlja FBiH ovjerilo je 3 softverska rješenja za primarnu zdravstvenu zaštitu i jedno softversko rješenje za LIS koja su u skladu s Pravilnikom o IT standardima.

2. BUSINESS AND FUNCTIONAL REQUIREMENTS

2.1. Business Requirements to Be Met by the System

The objective of the purchaser is to implement (EHRS) Electronic Health Record System through implementation of Ambulance Information System (A IS) in all Primary Health Care Centers (PHC) in 8 cantons as follows:

- Posavina Canton,
- West Herzegovina Canton,
- Bosnian Podrinje Canton,
- Canton 10,
- Middle Bosnia Canton,
- Tuzla Canton,

- Zcnica-Doboj Canton,
- Una-Sana Canton.

This will be done through implementation of EHRS software solutions that are certified by Ministry of Health of Federation of BiH. Intention is that every canton may have different certified software solution, but all PHC s within a canton must be covered with same (one) certified software solution.

2 POSLOVNI I FUNKCIONALNI ZAHTEVI

2.1 Poslovni zahtevi koje sistem treba da ispuni

Cilj kupca je implementirati (EHRS) elektronski zdravstveni sistem evidencije kroz implementaciju ambulantnog informacionog sistema (AIS) u sve centre primarne zdravstvene zaštite (PZZ) u 8 kantona kako slijedi:

- Posavski kanton,
- Zapadnohercegovački kanton
- Bosansko-podrinjski kanton,
- Kanton 10,
- Srednjobosanski kanton,
- Tuzlanski kanton
- Zeničko-dobojski kanton
- Unsko-sanski kanton.

To će se učiniti primjenom EHRS softverskih rješenja koja su certificirana od Ministarstva zdravstva Federacije BiH. **Namjera je da svaki kanton može imati različito certificirano softversko rješenje, ali svi PHC-ovi unutar kantona moraju biti prekriveni istim (jednim) certificiranim softverskim rješenjem.**

Dodatno:

Na stranicama 183. 184 i 185 Pravilnika o definiciji arhitekture zdravstvenog-informacionog sistema primarne zdravstvene zaštite (Službene novine Federacije BiH. broj 82/13 od 23.10.2013. godine), navode se funkcionalnosti i poslovni procesi koje elektronski zdravstveni kanton odnosno softverska rješenja moraju ispunjavati.

Softversko rješenje koje je implementirano na nivou Zeničko-dobojskog kantona, omogućava sve ove funkcionalnosti predviđene Pravilnikom o definiciji arhitekture zdravstvenog- informacionog sistema primarne zdravstvene zaštite (Službene novine Federacije BiH. broj 82/13 od 23.10.2013. godine) i to na način da sve licence omogućavaju sve funkcionalnosti opisane u tehničkoj specifikaciji - Prilog X. a kao što je navedeno odgovarajući na postavljena pitanja ponuđača i u objavljenim Izmjenama i dopuni broj: 02-49-4850/20 Z.N. od 05.05.2020. godine sistem se kontinuirano razvijao i unapređivao prema zahtjevima i potrebama zdravstvenih ustanova i mogućnostima implementiranog softvera proteklih godina (nije stao na implementiranom stanju iz 2014. godine).

Prema mišljenju ovog tijela, ugovorno tijelo jeste zahtijevalo održavanje dMedSolutions zdravstvenog informacijskog softvera koji posjeduje, ali nije dalo podatke o softveru potencijalnim ponuditeljima koji bi pripremili ponudu na stvarno konkurentskoj osnovi. Nije dovoljno reći da je sistem iz 2014. i da se stalno unapređuje i prilagođava prema zahtjevima i potrebama zdravstvenih ustanova, da, citirano iz Izmjena i dopuna tenderske dokumentacije, je „Jedinstveni zdravstveni

informacioni sistem AIS i BIS na području Zeničkodobojskog kantona izrazito složen informacioni sistem i predstavlja jednu integracijsku platformu s nizom implementiranih funkcionalnosti i integrativnih sistema sa ostalim softverskim sistemima koji se koriste u zdravstvenoj mreži Zeničkodobojskog kantona.

Proces nabave i implementacije kroz godine je tekao na sljedeći način:

*- DZ Visoko je 2009. godine javnom nabavom nabavila AIS sistem za potrebe DZ Visoko;
-KB Zenica je 2010. godine javnom nabavom nabavila BIS sistem za potrebe Kantonalne bolnice u Zenici;*

-2014. godine otvorenim međunarodnim tenderom koji je u sklopu HSEP AF projekta, provodilo Ministarstvo zdravstva FBiH u saradnji sa Svjetskom bankom, izvršena je nabava softverskog rješenja za primarnu zdravstvenu zaštitu (porodičnu medicinu) i ista je nakon implementacije prenesena u vlasništvo Zavoda ZDK;

-Zaključkom Vlade ZDK od 15.01.2015. Zavod je objedinio softvere zdravstvenih ustanova ZDK - softver ZZO ZDK, softver KB Zenica i DZ Visoko, čime je kreiran jedinstveni zdravstveni informacioni sistem na području ZDK.

Sistem se je u redovnoj upotrebi i stalno se unapređuje i prilagođava potrebama. Zavod je vlasnik prava na neekskluzivno, neprenosivo i vremenski neograničeno pravo korištenja softverskog rješenja.“

S tim u vezi, ovo tijelo ističe da je člankom 53. stavak (1) Zakona o javnim nabavama propisano da ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji daje potpune informacije o uvjetima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koje su kandidatima dovoljni za pripremu zahtjeva za sudjelovanje odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi, te se navod žalitelja smatra **utemeljenim**, sa aspekta propusta ugovornog tijela da dâ potpune informacije o softveru.

Zbog svega navedenog ovo tijelo ističe da su navodi žalitelja iz predmetne žalbe djelomično utemeljeni, zbog čega se žalba usvaja i poništava pobijana Tenderska dokumentacija.

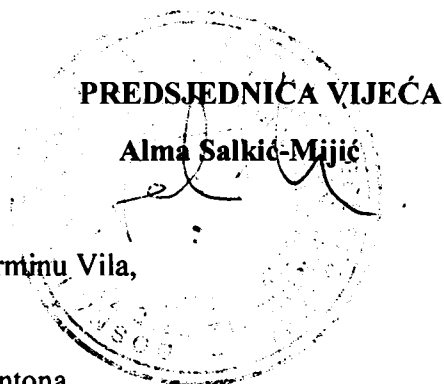
Žalitelj predmetnom žalbom zahtijeva naknadu troškova sastava žalbe po punomoćniku/odvjetniku Nerminu Vila, u iznosu od 930,00 KM + PDV 17%. S obzirom da usvaja predmetnu žalbu, ovo tijelo usvoja zahtjev žalitelja za naknadu troškova postupka, koji se sastoji od troškova sastava žalbe po odvjetniku, a u skladu s člankom 105. Zakona o upravnom postupku, u iznosu od 240,00 KM, PDV 17 % u iznosu od 40,80 KM, što ukupno iznosi 280,80 KM, dok se u preostalom dijelu postavljeni zahtjev žalitelja odbio kao neutemeljen. Ovo tijelo odlučilo je o visini troškova, primjenjujući članak 18. stavak 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika u FBiH, koji propisuje nagradu za podneske kojima se pokreće upravni postupak u neprocjenjivim predmetima, u iznosu 240 KM, što je u skladu sa stavom Suda BiH iznesenim u Presudi broj S1 3 U 023495 16 U od 16.3.2018. godine, a potvrđenim u Presudi apelacijskog upravnog vijeća Suda BiH broj S1 3 U 023495 18 Uvp.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 2.000,00 KM izvršit će se posebnim aktom, a u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. Zakona o javnim nabavama (“Službeni glasnik BiH” broj: 86/14).

Na temelju činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, u skladu s člankom 93. stavak (7), 104. i 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama, ovo tijelo riješilo je žalbu, kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema Rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

Dostaviti:

- CUSPIS d.o.o. Zagreb, zastupan po punomoćniku Nermínu Vila, odvjetniku iz Sarajeva
- Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona
- Evidencija
- a/a